

29.ledna 2010

Školy Ústecka začaly stavět týmy pro vzdělávání dospělých

ÚSTECKÝ KRAJ - Také na sedmadvaceti středních odborných školách Ústeckého kraje začaly na přelomu ledna a února praktické činnosti, jejichž cílem je proměnit školy, dosud zaměřené na počáteční vzdělávání, během příštích let v centra celoživotního učení dospělých.

To má školám umožnit přežít v situaci, kdy ubývá žáků, kdy se některé kvalifikace zřejmě trvale přesunou do oblasti dalšího vzdělávání a kdy také razantně stoupne počet seniorů. Střední školy by pak měly zajišťovat celoživotní vzdělávání odborné, ale i zájmové a občanské.

Ve všech třinácti krajích České republiky (mimo Prahy) se do tohoto projektu, nazvaného UNIV 2 KRAJE, zapojilo 325 středních odborných škol. Třísetmilionový projekt ministerstva školství byl zahájen v srpnu s využitím evropské a státní dotace. Hodlá proměnit myšlení celé společnosti směrem k nezbytnosti celoživotního učení.

Ředitel ústecké ISŠ stavební Štefl: UNIV je cestou ven z problému, jak se dostat k celoživotnímu vzdělávání

Na Ústecku je jednou z 27 zapojených škol **ISŠ stavební Ústí nad Labem**. Na školách se od ledna postupně tvoří týmy učitelů, které mají být do budoucna schopné postavit vzdělávací programy reagující na potřeby trhu práce v regionu, zvýšit odbornost zapojených učitelů v oblasti andragogiky (vyučování dospělých) a projektové principy pak trvale do budoucna udržet.

Z oblasti teoretické, manažerské a legislativní centrální přípravy se tak UNIV 2 KRAJE právě přesunul mezi kantory do škol. V každém z třinácti regionů začal mj. pracovat metodik kraje, který bude tyto školy a jejich učitele po tři roky projektem provázet. Metodikem pro Ústecký kraj je ing. Lukáš Vaníček.

Úbytek žáků přijde

Od prosince do února vede L. Vaníček postupně na zapojených školách Ústecka motivační semináře. Jejich cílem je soustředit aktivní kantory, vysvětlit jim principy a důvody nezbytné proměny jejich školy pro její budoucí prosperitu a motivovat je k práci v projektu.

"Naše škola sice vyučuje i ty stavební obory, které obecně v posledních letech příliš žáky netáhnou, ale přesto se nám ve spolupráci se zřizovatelem díky motivačním opatřením podařilo do nich až zdvojnásobit nábor. Ten demografický tlak ale existuje a je velký – čekáme úbytek žáků a zaměřit se v budoucnu na celoživotní učení bude zcela nezbytné," říká ředitel ústecké "stavebky" PhDr. Mgr. Vítězslav Štefl, PhD.

Na Ústecku totiž zatím drží počty žáků i v oborech zedník, tesař nebo truhlář, které na trhu práce obecně chybí. Daří se jim to díky krajskému motivačnímu programu. *„Kluk, který prokáže zájem a schopnosti, a který nemá absence, dostává kapesné. Ale stačí jedna neomluvená hodina a je konec,“* vysvětluje V. Štefl. Právě na tyto obory se chce tedy škola zaměřit i při vzdělávání dospělých v rámci projektu UNIV 2 KRAJE. *„Ale i zvýšení prestiže, která vzděláváním dospělých dostane další rozměr, bude úžasná věc,“* oceňuje ředitel.

Také ústecké stavebky i dalších škol kraje se ovšem týká evergreen současné doby, s níž se metodik při seminářích setkává, totiž "přeprojektovanost", která může podle slov ředitelů vést k vyčerpání aktivního jádra pedagogů - "tahounů".

Práce zapojených pedagogů v projektu UNIV 2 KRAJE bude z projektových prostředků honorována, jejich osobní motivaci však metodici na seminářích primárně hledají jinde - v první řadě je to v budoucím udržení pozice (anebo i samotné existence) jejich školy, ve zvýšení osobní kvalifikace a v zachování pracovních úvazků pro pedagogy. I z ministerstva či z Asociace krajů se ostatně ozývá názor, že by aktivita školy směrem k celoživotnímu učení měla být vnímána jako významné kritérium i v jejím hodnocení.

Učitelé mají učit

Oprávněnost této argumentace potvrzují při probíhajících seminářích reakce ředitelů škol. Ještě před třemi lety, kdy se principy projektu UNIV začaly formovat, by podle nich možná řada kantorů nevěřila argumentu, že školu může postihnout zásadní pokles žáků. Dnes už si tuto situaci reálně umí připustit každý.

"Na učitele se nakládá strašně moc - a musím říci, že mi to hodně vadí. Ale projekt UNIV 2 KRAJE je opravdu dobrá věc. A mohu myslím říci, že naše škola je u zřizovatele i partnerů známá jednou věcí - lidé jsou tu tým a jde jim hodně o společnou věc, o prestiž a prosperitu školy,“ oceňuje Štefl. O účast v projektu se podle svých slov aktivně ucházel, přestože škola za jeho předchůdce na postu ředitele nebyla zapojena do předcházející fáze, projektu UNIV (2006 - 2009).

Nutné však podle V. Štefla bude, aby se do projektu aktivně zapojili i partneři z trhu práce. *„Školy a učitelé jsou profesionály především v tom, aby připravili vzdělávací programy a učili, nikoli ve shánění klientů. Vedle nich tedy musí stát podniky a úřady práce, které budou dospělé zájemce o doplnění kvalifikací vyhledávat a dodávat,“* zdůrazňuje Štefl.

Určitým bonusem navíc je ovšem podle ředitele ISS stavební další přínos projektu: *„Učím na škole pětadvacet let a plně s tím souhlasím...,“* reaguje ředitel na poznatek mnoha dalších kantorů, jimž dnes ve třídách chybí zaujatá odezva z řad žáků v počátečním vzdělávání: *„Vždy jsem velmi rád učil dospělé posluchače, kteří o vzdělávání skutečně stojí.“*

Metodici krajů se při motivačních seminářích setkávají s týmy kantorů škol, které mají už značné zkušenosti z práce s dospělými klienty a se stavbou vzdělávacích programů pro konkrétní zaměstnavatele. Vedle nich ovšem stojí školy, které se s andragogikou a programováním zatím příliš nesetkávaly. Cílem je vytvořit na každé z nich desetičlenný tým a připravit tři programy, z nichž jeden bude i pilotně ověřen s prvními uchazeči o doplnění vzdělání. V tom bude týmům na školách mj. poskytovat odbornou podporu jak metodik kraje, tak obsahový management celého projektu v Národním ústavu odborného vzdělávání v Praze.

Zedník, truhlář, tesař...

Na ISŠ stavební v Ústí mají jasno, pro které obory připraví vzdělávací programy pro dospělé. „*Budou to obory zedník, truhlář a tesař, výhledově potom také instalatér,*“ upřesňuje V. Štefl.

Na škole už mají i základní zkušenost s vyučováním dospělých v dálkových kurzech, avšak ty se prý škole nevyplácí, a tak je od nich přes velkou poptávku nucena ustupovat. „*V současné době můžeme získat na dospělého posluchače v dálkovém studiu jen čtvrtinu prostředků, než na žáka v počátečním vzdělávání. Je to škoda, usíme zájemce odříkat.. Proto je podle nás projekt UNIV 2 KRAJE doslova cestou ven z tohoto problému a velkou šancí školy, jak se stát centrem vzdělávání všech generací,*“ uvažuje Štefl. Od projektu očekává také velké zvýšení kvalifikace učitelů školy v oboru andragogiky.

Na každé škole vzniká v týmu i post metodika, který bude hledat vazby vytvářených programů na trh práce. Celkem 3250 lidí bude v celé ČR proškolen v oblasti andragogiky, mnozí projdou i vzděláváním v marketingu dalšího vzdělávání. Zapojeným učitelům tak začala další několikaletá práce - vzdělávat se budou distanční i prezenční formou.

Sedmadvaceti středními školami Ústecka tedy v těchto týdnech zněly a znějí argumenty určené učitelům, kteří se chtějí podílet na budoucnosti své školy: Kantoři se mohou dále vzdělat, což by jinak stálo školu peníze. Škola získá vyšší respekt a kompetence využije i v počátečním vzdělávání. Jako argument zaznívá z úst metodiků i minimalizace rizika budoucí optimalizace školy, která se do celoživotního učení zapojí, ale i to, že by škola měla díky dalšímu vzdělávání generovat zisk.

Zároveň se na seminářích vyjasňují formou dotazů v diskusích nejasné body: "*Kdo rozhodne o tom, která škola bude řešit který program? Jak bude po ukončení projektu zajištěn chod vytvořených krajských webů dalšího vzdělávání...*," ptali se např. kantoři a ředitelé. Zároveň volali po slevách na daních pro firmy jako motivačním faktorem do dalšího vzdělávání. Přejí si také změny ve školském zákonu, které by další vzdělávání postavily skutečně na roveň počátečnímu.

Marketingová "masáž"

Jak potvrzuje V. Štefl, je princip projektu UNIV 2 KRAJE z hlediska budoucnosti atraktivní nejen pro ty školy, které se cítí přímo ohroženy úbytkem žáků a u nichž je práce s dospělou klientelou novinkou, ale i pro ty zkušené.

Jako samostatné subjekty totiž školy podle slov ředitelů naprosto nejsou schopny udělat takovou „marketingovou masáž“, v níž by o své nabídce celoživotního

vzdělávání informovaly, jakou budou schopny provést coby účastníci zapojení v síti škol projektu. Také V. Štefl připouští, že je to jeden z důvodů, proč školu do projektu přihlásil.

Bližší informace o projektu UNIV 2 - Kraje poskytnou:

PhDr. Jana Bydžovská, hlavní manažerka projektu UNIV 2 Kraje, NÚOV Praha, tel: 724 652 223

PhDr. Helena Marinková, PhD., obsahový manažer projektu UNIV 2 Kraje, NÚOV Praha, tel: 724 652 224

Ing. Lukáš Vaníček - metodik UNIV 2 KRAJE pro Ústecký kraj

(vanicek.lukas@seznam.cz), tel. 603 497 683)

Národní ústav odborného vzdělávání

Weilova 1271/6

102 00 Praha 10

Tel.: 274 022 111

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.